

Svar på skriftligt spørsmål SSS 1016/2020 rd

Svar på skriftligt spørsmål om att förbättra systemet för konsument-skydd

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørsmål SS 1016/2020 rd undertecknat av riksdagsledamot Ville Tavio /saf:

Vad ämnar regeringen göra för att se till att det i fortsättningen är möjligt att göra fler avgöranden än för närvarande vid Konkurrens- och konsumentverket?

Som svar på detta spørsmål anför jag följande:

Arbets- och näringsministeriets ansvarar för styrningen av och tillsynen över Konkurrens- och konsumentverket samt för verkets resultatstyrning.

Enligt lagen om Konkurrens- och konsumentverket ska Konkurrens- och konsumentverket och konsumentombudsmannen vara verksamma i synnerhet inom de områden som har avsevärd betydelse för konsumenterna eller inom vilka det kan antas att problem som gäller konsumenternas ställning förekommer mest allmänt. Konsumentombudsmannen väljer föremålen för tillsyn genom prioriteringar. Konsumentombudsmannen prioriterar de ärenden som tas upp för behandling enligt ämne, tröskeln för ingripande, medel och tillgängliga resurser. I prioriteringen framhävs i synnerhet hurdana olägenheter för konsumenten som det observerade lagbrottet uppskattas ha. Närmare information om konsumentombudsmannens prioriteringar finns även offentligt på Konkurrens- och konsumentverkets webbplats.

Det finns kännedom om att konsumentombudsmannen årligen får flera tusen (cirka 4 500) tillsynsanmälningar. Dessutom kontaktas konsumentrådgivningen vid Konkurrens- och konsumentverket årligen mycket (cirka 99 000 gånger). Årligen är det möjligt att vid tillsynen anhängiggöra cirka 100 nya ärenden och i rådgivningen behandla cirka 60 000 nya fall. Det bör dock observeras att alla anmälningar och kontakter ses över och sparas i informationssystemet vid Konkurrens- och konsumentverket. Konsumentombudsmannen använder de uppgifter som blivit tillgängliga vid val av respektive föremål för tillsyn. Ärenden som framkommit behandlas ofta som större helheter, varvid det vanligtvis ingrips i flera olika problem på en gång.

Även om antalet avgöranden som konsumentombudsmannen har gjort i tillsynsärenden är relativt små, meddelas avgöranden ofta i frågor som gäller många konsumenter. Därför kan man inte endast på grundval av antalet beslut som konsumentombudsmannen fattat dra en slutsats om en hur stor konsumentskaras upplevda missförhållanden som kan åtgärdas med ett enstaka beslut.

Konsumenttvistenämnden är ett alternativt tvistlösningsorgan som är verksamt inom justitieministeriets förvaltningsområde och vars huvudsakliga uppgift är att verkställa rättsligt skydd genom

att ge skriftliga förslag till avgöranden vid rättsliga oenigheter mellan konsumenter och näringsidkare. Konsumenttvistenämnden är ingen domstol och kan inte som en domstol meddela beslut som är bindande för parterna. Därför är det inte möjligt att från konsumenttvistenämnden direkt hänvisa ärenden till hovrätten. Modellen som föreslås i spörsmålet skulle inte minska belastningen för domstolarna.

Arbets- och näringsministeriet följer vid resultatmålsförhandlingar årligen upp personalresursernas tillräcklighet, tilldelning och uppnåendet av de fastställda målen vid Konkurrens- och konsumentverket. Konkurrens- och konsumentverkets personalresurser har stärkts under den senaste tiden. Så många konsumenter kontakter Konkurrens- och konsumentverket varje år att det inte skulle vara möjligt för konsumentombudsmannen att vara verksam utan prioriteringar. Alla kontakter främjar dock tillsynen över konsumentskyddet samt hjälper vid den nödvändiga prioriteringen av åtgärder. Den information som erhålls genom kontakter används även då konsumentombudsmannen överväger initiativ som gäller ändringar i lagstiftningen.

Arbets- och näringsministeriet har lämnat det skriftliga spörsmålet för kännedom även till Konkurrens- och konsumentverket och konsumentombudsmannen.

Helsingfors 3.2.2021

Arbetsminister Tuula Haatainen